Y Pwyllgor Cydraddoldeb a Chyfiawnder Cymdeithasol

—

Equality and Social Justice Committee

Senedd Cymru
Bae Caerdydd, Caerdydd, CF99 1SN
SeneddCydraddoldeb@senedd.cymru
senedd.cymru/SeneddCydraddoldeb
0300 200 6565

—

Welsh Parliament
Cardiff Bay, Cardiff, CF99 1SN
SeneddCydraddoldeb@Senedd.Cymru
senedd.wales/SeneddEquality
0300 200 6565

Peredur Owen Griffiths AS
Cadeirydd y Pwyllgor Cyllid

3 Mehefin 2024

Annwyl Peredur,

Craffu ar Gyllideb Ddrafft 2024-25: Tystiolaeth a ddarparwyd gan Lywodraeth Cymru

Diolch am ein gwahodd ni i rannu safbwyntiau ar broses y Gyllideb Ddrafft.

Ar lefel ymarferol, er ein bod yn ddiolchgar i Lywodraeth Cymru am ddarparu ei thystiolaeth ysgrifenedig mewn modd amserol, mae ein prif bryderon ynglŷn â'i chynnwys wedi'u nodi yn ein hadroddiad, a gyhoeddwyd ym mis Chwefror 2024. Mae'r Pwyllgor yn gwerthfawrogi mai'r oedi yng Nghyllideb y DU oedd yn gyfrifol am amseriad y Gyllideb Ddrafft ond, yn y bôn, nid oes digon o amser i ganiatáu gwaith craffu effeithiol gan bwyllgorau'r Senedd.

Ein barn ni yw bod angen i'r effaith ar gydraddoldeb, cyfiawnder cymdeithasol a llesiant cenedlaethau'r dyfodol gael ei hystyried yn llawer mwy trwyadl gan Weinidogion wrth wneud penderfyniadau cyllidebol. Bob blwyddyn, mae'r Asesiad Effaith Integredig Strategol wedi methu â chynnig y manylion y credwn sy'n angenrheidiol i gyfiawnhau penderfyniadau gwariant Llywodraeth Cymru.

Gwelliannau

Hoffai'r Pwyllgor weld nifer o welliannau gan gynnwys:

- Mwy o eglurder a thryloywder o ran y methodolegau a ddefnyddir wrth benderfynu ar ddyraniadau a'r rhesymau y tu ôl i benderfyniadau gwariant;
- Gwell defnydd o ddata gan gynnwys darparu dadansoddiad trylwyr o effaith penderfyniadau gwariant yn enwedig mewn perthynas â grwpiau demograffig gwahanol;
- Darparu crynodeb o adborth ac argymhellion gan randdeiliaid a grwpiau cynghori. Byddai hyn yn dangos sut mae safbwyntiau eisoes wedi'u hymgorffori yn y broses asesu, ac os nad ydynt, pam na fu hyn yn bosibl; a
- Darparu cynllun clir ar gyfer gwerthuso a monitro'r effeithiau dros amser.

Yr ystyriaeth a roddir i faterion cyllidebol trwy gydol y flwyddyn

Ym mis Mehefin, bydd y Pwyllgor yn cynnal gwaith craffu cyffredinol ar Ysgrifennydd y Cabinet dros Ddiwylliant a Chyfiawnder Cymdeithasol, ac mae'n bwriadu ystyried yr argymhellion a wnaed mewn ymchwiliadau blaenorol gan gynnwys argymhellion y Gyllideb Ddrafft. Mae'r Pwyllgor hefyd yn ystyried ysgrifennu at Ysgrifenyddion y Cabinet a Gweinidogion yn dilyn ad-drefnu'r cabinet, yn gofyn iddynt sut y bwriedir i'w blaenoriaethau gyfrannu at ymrwymiadau Llywodraeth Cymru ar gydraddoldeb a chyfiawnder cymdeithasol yn eu portffolios priodol. Mae'r trefniadau craffu presennol yn golygu bod y ffocws strategol ar gydraddoldeb a chyfiawnder cymdeithasol ar draws adrannau'r Llywodraeth yn aml yn cael ei golli, ac rydym yn gobeithio y bydd cael trosolwg cliriach o'r blaenoriaethau o fewn pob portffolio yn ein cynorthwyo gyda'n gwaith craffu ar Gyllideb Ddrafft 2025-26.

Rydym yn gobeithio y bydd ein myfyrdodau yn ddefnyddiol i'ch Pwyllgor wrth iddo gynnal ei waith ar y maes allweddol hwn.

Yn gywir,

Jenny Rathbone AS
Cadeirydd y Pwyllgor Cydraddoldeb a Chyfiawnder Cymdeithasol